

En statlig myndighet har inte haft rätt att ansöka om överprövning av en annan statlig myndighets upphandling.

En leverantör som anser sig ha lidit skada eller kunna komma att lida skada vid en offentlig upphandling har rätt att ansöka hos förvaltningsdomstol om överprövning av upphandlingen.

Socialstyrelsen har genomfört en offentlig upphandling av ramavtal för bl.a. forskningsrelaterade tjänster inom katastrofmedicin. Umeå universitet lämnade anbud. Socialstyrelsen beslutade dock att uppdragen skulle tilldelas andra anbudsgivare. Umeå universitet ansökte om överprövning hos förvaltningsrätten som avvisade ansökan med hänvisning till att universitetet saknade talerätt. Kammarrätten ansåg att universitet hade talerätt och visade målet åter till förvaltningsrätten för prövning i sak.

I målet konstaterar Högsta förvaltningsdomstolen inledningsvis att det upphandlingsrättsliga regelverket är tillämpligt på den aktuella upphandlingen. Vidare är Umeå universitet en leverantör på den aktuella marknaden och har som utgångspunkt samma rätt som andra leverantörer att ansöka om överprövning av upphandlingar som genomförs på denna marknad.

Högsta förvaltningsdomstolen konstaterar därefter att Socialstyrelsen och Umeå universitet är statliga förvaltningsmyndigheter under regeringen. De ingår alltså i en och samma juridiska person, staten, och kan inte ingå civilrättsligt bindande avtal med varandra. Av EU-domstolens praxis framgår att det upphandlingsrättsliga regelverket är tillämpligt endast med avseende på avtal som ingås mellan en upphandlande myndighet och en från den myndigheten fristående fysisk eller juridisk person. Det upphandlingsrättsliga regelverket är således inte tillämpligt på en anskaffning mellan Socialstyrelsen och Umeå universitet.

En förutsättning även för talerätten är att leverantören har eller har haft ett intresse av att ingå avtal i den aktuella upphandlingen. I detta ligger att upphandlingsförfarandet ska kunna resultera i ett avtal som är rättsligt bindande mellan den upphandlande myndigheten och leverantören. Detta är inte möjligt när den upphandlande myndigheten och leverantören ingår i samma juridiska person. Universitetet saknar därmed talerätt. Högsta förvaltningsdomstolen fastställer därför förvaltningsrättens avvisningsbeslut.

Mål nr 4998-20, HFD 2021 ref. 35

Dom meddelad i Högsta förvaltningsdomstolen i Stockholm den 10 juni 2021